

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 4 lutego 2016r.

Sąd Okręgowy w Toruniu, Wydział I Cywilny

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Andrzej Westphal ,

Ławnicy: -----

Protokolant: sekr. sąd . Marlena Ossowska ,

po rozpoznaniu w dniu: 28 stycznia 2016r. w T.,

sprawy z powództwa: P. T.,

przeciwko: K. D.,

o ochronę dóbr osobistych i zapłatę ,

I. oddala powództwo,

II. nakazuje wypłacić adwokatowi R. P. ze Skarbu Państwa – kasy Sądu Okręgowego w Toruniu kwotę 664,20 zł. (sześćset sześćdziesiąt cztery 20/100) brutto z tytułu wynagrodzenia pełnomocnika z urzędu oraz kwotę 129,42 zł. (sto dwadzieścia dziewięć 42/100) z tytułu wydatków,

III. nie obciąża powoda kosztami sądowymi.

IV. nie zasądza zwrotu kosztów procesu od powoda P. T. na rzecz pozwanego K. D..

Sygn. akt I C 778/15

UZASADNIENIE

Powód P. T. w pozwie przeciwko pozwanemu K. D. wnosil o :

1/ nakazanie pozwanemu usunięcia z portalu forum-kredytowe.pl tekstu pod nickiem (...) o treści „Czy coś się dzieje ws tego pasożyta społecznego ??? Zdążył już otworzyć firmę na swoją (chyba) żonę E. T. pod nazwą (...) przy ul. (...) . Tak więc w śmierzdzącej spelunie ten bezzębny śmieć nadal próbuje żyć z cudzej krzywdy lub naiwności” ,

2/ zakazanie pozwanemu dalszej publikacji oraz rozpowszechniania w jakiegokolwiek formie całości bądź części artykułu opublikowanego w dniu 6.10.2012r. na portalu (...) pod tytułem opinie o (...),

3/ zakazanie pozwanemu publikacji oraz rozpowszechniania w jakiegokolwiek formie jakichkolwiek opinii ogłaszanych lub sugerujących w jakikolwiek sposób (że powód) prowadzi swoją działalność gospodarczą lub w jaki sposób przeprowadza transakcje , które stanowią oszustwo , spekulację, są nieuczciwe , sprzeczne dobrymi obyczajami lub publicznego ogłaszania w jakich warunkach jest prowadzona działalność jak i wizerunku powoda ,

4/ zakazanie pozwanemu posługiwania się bez zgody powoda jakimikolwiek materiałami , dokumentami na temat powoda ,

5/ zobowiązanie pozwanego do usunięcia skutków dokonanego naruszenia dóbr poprzez wykasowanie opublikowanego tekstu podanego w punkcie 1 pozwu,

6/ zasądzenie od pozwanego na rzecz powoda kwoty 2.000 zł. (por. k. 50) ,

7/ zasądzenie od pozwanego na cele społeczne kwoty 1.000 zł.

Pozwany wnosił o oddalenie powództwa w całości (k. 73 - 75 v) .

Sąd ustalił, co następuje :

Pozwany K. D. prowadzi działalność gospodarczą w zakresie sprzedaży i serwisowania sprzętu komputerowego . W 2012r. powód pojawił się w siedzibie firmy pozwanego w celu dokonania zakupów . Najpierw nabył drobny sprzęt np. kable. Powód był znany pozwanemu z widzenia , gdyż gdy powód założył swoje biuro przy ul. (...) , to przychodził pytać o różne rzeczy. Siedziby obu firm dzieliła odległość około 40 metrów.

Następnie powód nabył u pozwanego urządzenie wielofunkcyjne („drukarkę”) , za które zapłacił gotówką . Chciał też zamówić kolejne dwa takie urządzenia i laptop (...) . Pozwany zgodził się na płatność w formie przelewu . Po 2 - 3 dniach powód pojawił się ponownie i kupił kolejny laptop . W tym przypadku pozwany także zgodził się na dokonanie płatności przelewem.

Na fakturach widniała ówczesna żona powoda E. T. . Działalność gospodarcza, którą zajmował się powód była na nią zarejestrowana . Żona powoda nie wykonywała żadnych czynności i nawet nie przychodziła do siedziby firmy . Wszystkim zajmował się powód , który był pełnomocnikiem swojej żony w tej działalności. Pozwany sprawdził to w ewidencji podmiotów gospodarczych .

Pojawił się problem z płatnością obu faktur. Pozwany miał kontakt telefoniczny z powodem . Ponaglał go do zapłaty . Po kilku tygodniach zaczęło dochodzić między stronami do kłótni , spięć , wysyłania obraźliwych sms – ów . Ostatecznie powód zapłacił za pierwszą fakturę . Nadal nieuregulowana pozostawała druga – za laptop. Powód twierdził , że wszystko zapłacił . Potem zerwał kontakt z pozwanym , a biuro prowadzone przez powoda zostało zlikwidowane .

dowód: zeznania świadków : E. T. k. 166v, Ł. D. k. 166 v – 167 , przesłuchanie powoda k. 140 (częściowo) oraz pozwanego k. 167 – 167 v,

Pozwany wpisał w wyszukiwarkę (...) imię i nazwisko powoda . Pojawiło się bardzo dużo negatywnych komentarzy na temat powoda. Pozwany skontaktował się z Prokuraturą . Uzyskał tam informację , że w związku z działalnością powoda toczy się kilkanaście spraw . Powiedziano mu tam także że jeżeli nic nie wskóra przez komornika , to zostanie włączony do jednej z tych spraw.

Dnia 6 października 2012r. pozwany zamieścił na stronie internetowej pod nazwą forum-kredytyowe.pl wpis pod „nickiem” (...) o następującej treści : „Czy coś się dzieje ws tego pasożyta społecznego ?? Zdążył już otworzyć firmę na swoją (chyba) żonę E. T. pod nazwą (...) przy ul. (...) . Tak więc w śmierdzącej spelunie ten bezzębny śmieć nadal próbuje żyć z cudzej krzywdy lub naiwności. Niestety mnie też próbuje wymanewrować , ale sprawę już skierowałem do sądu w trybie nakazu zapłaty , a wkrótce zamierzam złożyć doniesienie do prokuratury bowiem firmę (...) otworzył tylko po to , żeby wyłudzić ode mnie towar. Jeśli ktoś ma z nim porachunki zapraszam na PW”.

Na tej stronie znajdowały się liczne wpisy ostrzegające przed działalnością powoda i wskazujące na jego nieuczciwość .

dowód: przesłuchanie pozwanego k. 167 – 168 , wydruki ze strony forum- kredytyowe.pl k. 33v – 33 v , 79 – 97,

Dnia 8 października 2012r. pozwany wniósł pozew i dnia 12 listopada 2012r. uzyskał nakaz zapłaty zasądzący od E. T. zaległość pozostającą do zapłaty za laptop . Pozwany złożył wniosek do komornika o wyegzekwowania należności z nakazu zapłaty . Dopiero wtedy E. T. dowiedziała się o tej zaległości. Gdy przyszedł do niej komornik , to podał jej

aparatu telefonicznego w celu porozmawiania z pozwanym . Pozwany wytłumaczył jej jakiego sprzętu dotyczy zaległość w zapłacie . E. T. i powód byli już wówczas w złych stosunkach . Nie próbowała więc wyjaśniać z mężem tej sprawy , tylko powiedziała mu, że ma zapłacić pozwanemu. Wówczas , po pewnym czasie, powód uregulował należność wobec pozwanego.

dowód: zeznania świadka E. T. k. 166 v, przesłuchanie pozwanego k. 167 – 168 , nakaz zapłaty k. 76 , postanowienie komornika k. 77 , przelew k. 78 ,

Powód od dnia 20 sierpnia 2013r. odbywa karę pozbawienia wolności . Przewidywany termin zwolnienia , to 11 maja 2025r. Cięży na nim 11 wyroków.

dowód: informacja na k. 13 akt 1 Ds. 1935/14 ,

Obecnie na stronie forum-kredyowe.pl nie ma wpisu dokonanego przez pozwanego .

dowód: oględziny strony dokonane na rozprawie w dniu 28.01.2016r. k. 167 ,

Sąd zważył, co następuje:

Zgodnie z art. 24 § 1 k.c. ten , czyje dobro osobiste zostaje zagrożone cudzym działaniem, może żądać zaniechania tego działania , chyba że nie jest ono bezprawne . W razie dokonanego naruszenia może on także żądać , ażeby osoba , która dopuściła się naruszenia , dopełniła czynności potrzebnych do usunięcia jego skutków , w szczególności ażeby złożyła oświadczenie odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie . Na zasadach przewidzianych w kodeksie może on również żądać zadośćuczynienia pieniężnego lub zapłaty odpowiedniej sumy na wskazany cel społeczny . Odnosnie roszczeń pieniężnych zastosowanie znajduje art. 448 k.c.

Katalog dóbr osobistych podlegających ochronie nie jest zamknięty . W art. 23 k.c. zostały wymienione przykładowo: zdrowie, wolność, cześć , swoboda sumienia, nazwisko lub pseudonim , wizerunek, tajemnica korespondencji , nietykalność mieszkania, twórczość naukowa i artystyczna , wynalazcza i racjonalizatorska .

Analizując treść wpisu z dnia 6 października 2012r. dokonanego przez pozwanego należy brać pod uwagę nie tylko okoliczności niniejszej sprawy , ale także jej szerszy kontekst . Zachowanie pozwanego było usprawiedliwione tym, że powód nie uregulował należności za zakup komputera . Nie uczynił tego mimo próśb pozwanego i szeregu prowadzonych rozmów . Ostatecznie powód zerwał wszelki kontakt z pozwanym . Pozwany miał więc prawo czuć się oszukany przez powoda i miał podstawy do poważnego, uzasadnionego niepokoju o to, czy odzyska należne mu pieniądze . Miał prawo być zdenerwowany i rozgoryczony. To jest kontekst wpisu związany bezpośrednio ze sprawą kupna komputera .

Szerszym tłem jest natomiast to ,że pozwany uzyskał w prokuraturze informacje o nieuczuciowości powoda. Jego niepokój został też pogłębiony, gdy zapoznał się z wpisami zamieszczonymi na stronie (...) Jednoznacznie mówiły one o nieuczuciowości powoda. Pozwany miał więc uzasadnione okolicznościami podstawy do reakcji w postaci zamieszczenia wpisu na tym forum . Wiarygodne są jego wyjaśnienia ,że chciał przez to ostrzec inne osoby przed działaniami powoda i poinformować o swoim przypadku . Wpis stanowił jednoznaczne ostrzeżenie dla innych osób przed nieuczuciwością powoda .

Pozwany samym faktem zamieszczenia wpisu nie naruszył dóbr osobistych powoda , gdyż stwierdzał w nim okoliczności , które polegały na prawdzie: że powód jest osoba nieuczciwą i że pozwany osobiście doświadczył tej nieuczuciwości . Dodać też należy ,że pozwany działał w celu zasługującym na społeczną aprobatę , co wyłącza naruszenie dobra osobistego. Dodać też należy , że zgodnie z art. 5 k.c. nie można czynić ze swojego prawa użytku , który byłby sprzeczny z zasadami współżycia społecznego . Sytuacja taka ma miejsce w niniejszej sprawie . Powód naruszył zasadę współżycia społecznego w postaci pewności obrotu w stosunkach gospodarczych , czyli powinności wywiązywania się ze swoich zobowiązań, płacenia swoich długów . Gdy spotkał się z reakcją pozwanego na swoje

naganne postępowanie , to domaga się ochrony dóbr osobistych . Takie działanie stanowi nadużycie prawa i nie korzysta z ochrony.

Samo zamieszczenie wpisu i zawarty w nim przekaz nie naruszyły dobra osobistego powoda . Naruszyła je natomiast jego forma . Należy zrozumieć pozwanego , że był wzburzony postępowaniem powoda , ale to nie usprawiedliwia nazywania go „pasożytem społecznym” i „bezzębnym śmieciem” . Te określenia naruszyły dobro osobiste powoda w postaci czci . Pozwany mógł wyrazić swoje niezadowolenie nie używając takich określeń . Dla usunięcia skutków tego naruszenia dobra osobistego wystarczające jest przeproszenie . Powód nie domagał się natomiast przeproszenia . Żądanie zapłaty podlegało natomiast oddaleniu . Art. 24 § 1 k.c. wskazuje jako zasadę „dopełnienie czynności” potrzebnych do usunięcia skutków naruszenia . Taką czynnością jest w tym przypadku przeproszenie . Sankcja pieniężna nie ma charakteru obligatoryjnego . Sąd dokonuje oceny jaki środek jest odpowiedni do naprawienia skutków naruszenia dobra osobistego i w tym przypadku nie było potrzeby sięgania po tak dotkliwy środek jak zasądzenie należności pieniężnej dla powoda , czy też na cel społeczny . Ponownie wskazać tu należy na zasadność zamieszczenia wpisu przez pozwanego , na motywy jego dokonania oraz na stan uzasadnionego wzburzenia, w którym pozwany się znajdował . Mogło się więc zdarzyć , że użył nieodpowiednich słów . Wskazać też należy na to , że pozwany użył ich jedynie w tym wpisie , nie rozpowszechniał ich w innych miejscach , nie powtarzał w inny sposób . Nie czynił tego nawet wtedy , gdy pomimo uzyskania nakazu, a nawet wszczęcia egzekucji komorniczej , nie wpływała należna mu zapłata . Te wszystkie argumenty przemawiały za zasadnością jedynie przeproszenia, o które powód nie wnosił .

Niezasadne było też domaganie się przez powoda zakazania dalszej publikacji oraz rozpowszechniania w jakiegokolwiek formie całości bądź części artykułu opublikowanego w dniu 6.10.2012r. na portalu (...) pod tytułem opinie o (...); zakazania pozwanemu publikacji oraz rozpowszechniania w jakiegokolwiek formie jakiegokolwiek opinii ogłaszanych lub sugerujących w jakikolwiek sposób , że powód prowadzi swoją działalność gospodarczą lub przeprowadza transakcje , które stanowią oszustwo , spekulację, są nieuczciwe , sprzeczne dobrymi obyczajami lub publiczne ogłaszanie w jakich warunkach jest prowadzona działalność jak i publikacji wizerunku powoda oraz zakazania pozwanemu posługiwania się bez zgody powoda jakimikolwiek materiałami , dokumentami na jego temat.

Żądanie zaniechania przyszłych naruszeń ma podstawę wtedy , gdy istnieje realne ryzyko , że do nich rzeczywiście dojdzie . W niniejszej sprawie nie ma takiej obawy . Strony nie prowadzą już bowiem żadnych transakcji handlowych , nie mają ze sobą kontaktu i nic ich nie łączy . Pozwany dążył jedynie do tego, żeby uzyskać należną mu zapłatę za sprzedany towar . W chwili obecnej zobowiązanie to jest już uregulowane . Nie ma on więc żadnych podstaw , żeby gdziekolwiek zamieszczać jakiegokolwiek wpisy na temat powoda . Potwierdza to również okoliczność , że po dniu 6 października 2012r. pozwany żadnych nowych wpisów nie dokonał .

Niezasadne były też żądania powoda dotyczące usunięcia wpisu z dnia 6 października 2012r. Zgodnie z art. 316 § 1 k.p.c. sąd wydaje wyrok , biorąc za podstawę stan rzeczy istniejący w chwili zamknięcia rozprawy . Pozwany udowodnił , że obecnie wpis już nie figuruje na stronie (...) . Nie ma natomiast znaczenia kiedy został on usunięty .

Mając powyższe na uwadze powództwo podlegało oddaleniu w całości.

Pozwany wykazał swoje stanowisko w sprawie przy pomocy dowodów w postaci zeznań świadków : E. T. i Ł. D. , dokumentów, wpisów na stronie (...) oraz swoich zeznań w charakterze strony . Dowody te są spójne, wzajemnie się uzupełniają i tworzą logiczną , nieporzeczną całość . Z tych przyczyn sąd dał im w pełni wiarę . Podkreślić należy , że skutecznie podważyły one stanowisko powoda , jakoby nie miał on nic wspólnego z zakupem od pozwanego laptopa , o który chodziło w niniejszej sprawie , że zamówienia dokonała jego żona telefonicznie (k. 140 i 141) . Nie wyjaśnia natomiast dlaczego dokonał zapłaty za ten laptop – co sam zeznał (k. 141) - skoro rzekomo nie miał nic wspólnego z jego zakupem . W zeznaniu powoda jest więc sprzeczność , która potwierdza stanowisko pozwanego . Gdyby powód nie miał nic wspólnego z zakupem laptopa – jak twierdzi – to nie płaciłby za niego . Zeznania powoda są wiarygodne w tym fragmencie , gdy potwierdzają , że u pozwanego był dokonany zakup laptopa oraz , że powód zapłacił za niego .

Podkreślić należy , że to powód był osobą , która załatwiała wszelkie czynności z pozwanym . Miał on więc uzasadnione podstawy , żeby uważać powoda za osobę kupującą , czyli decydującą o dokonaniu danej transakcji i do niej

umocowaną , tym bardziej że powód był pełnomocnikiem swojej żony, a ona nigdy nie miała żadnego kontaktu z pozwanym . Jest więc logiczne ,że fakt braku zapłaty pozwany wiązał z osobą powoda .

Sprawa II K 1493/12 , która toczyła się przed Sądem Rejonowym w L., nie miała żadnego znaczenia w niniejszym procesie, gdyż nie dotyczyła ona pozwanego , ani dokonanego przez niego wpisu z dnia 6 października 2012r. Dokument zawarty na k. 13 akt 1 Ds. 1935/14 potwierdzał natomiast twierdzenia pozwanego o nieuczciwości powoda.

Powód był reprezentowany przez adwokata z urzędu . Wobec przegrania sprawy przez powoda koszty związane z udziałem pełnomocnika podlegały wypłacie ze Skarbu Państwa . Wysokość wynagrodzenia sąd określił na podstawie § 11 ust. 1 pkt 2 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z 28 września 2002r. w sprawie opłat za czynności adwokackie w związku z § 22 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. poz. 1801) . Sąd przyznał wynagrodzenie w wysokości 150 % stawki minimalnej (§ 19 pkt 1) , czyli 540 zł. oraz doliczył do niej podatek VAT. Łącznie jest to kwota 664,20 zł. Za przyznaniem wyższego wynagrodzenia przemawiał fakt ,że stawka minimalna była nieadekwatna do charakteru sprawy oraz nakładu pracy pełnomocnika . Wskazać też należy ,że w rozporządzeniu Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015r. w sprawie ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu istnieje możliwość zwiększenia opłaty ponad stawkę minimalną – por. § 4 ust. 1 i 2 . Ustawodawca doszedł więc do wniosku ,że poprzednio obowiązujące wynagrodzenie było zbyt niskie .

Poza tym, sąd przyznał pełnomocnikowi zwrot wydatków w żądanej przez niego kwocie (§19 pkt 2) . Ich poniesienie było bowiem zasadne .

Skoro powód przegrał sprawę , to brak było podstaw do obciążania go jakimikolwiek kosztami – por. art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych i art. 98 § 1 k.p.c.

Art. 98 § 1 k.p.c. stanowi podstawę zwrotu kosztów procesu stronie przeciwnej, wygrywającej sprawę - pozwanemu . Nie uchyla tego obowiązku okoliczność , że powód był zwolniony od kosztów sądowych – art. 108 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych . Sąd nie zasądzał jednak zwrotu kosztów procesu na rzecz pozwanego , gdyż nie wykazał on jakie koszty poniósł w związku z tą sprawą .